

Nr 531

Av herr **Svensson** i Ljungskile m. fl., *angående genomförande av en prisrabattering av socker, m. m.*

I en den 19 februari 1958 med andra kammarens tillstånd väckt interpellation till jordbruksministern har herr Widén tagit upp de problem, som redan då hade aktualiserats i samband med det internationella prisfallet på smör och svårigheterna för det svenska jordbruket att vinna avsättning för sitt smör utomlands. Situationen har ytterligare förvärrats under den tid som gått sedan interpellationen väcktes. Den har ännu inte besvarats av departementschefen.

I skrivelse av den 16 april 1958 har statens jordbruksnämnd efter överenskommelser med jordbrukets förhandlingsdelegation hemställt om olika åtgärder från statsmakternas sida för att bereda ökat avsättningsutrymme för smör inom landet. De av jordbruksnämnden föreslagna åtgärderna innefattar — förutom en sänkning av smörpriset med 1:50 kr. per kg — bl. a. en höjning av övre gränsen för regleringsavgiften för fettråvaror och fettvaror med 50 öre per kg.

Genom 1947 och 1955 års beslut har statsmakterna iklätt sig vissa åtaganden gentemot jordbruket. Det krisläge som nu inträtt och som hotar att förvärras motiverar att statsmakterna infriar sitt åtagande att komma till rätta med de inträdda, akuta avsättningssvårigheterna i fråga om smöret.

Efter det att jordbruksnämndens skrivelse ingivits till Kungl. Maj:t har i de likalydande motionerna I:416 och II:523, vilka framställt enligt de i 55 § riksdagsordningen angivna grunderna, föreslagits att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring av ifrågavarande författning att övre gränsen för regleringsavgiften på fettråvaror och fettvaror skulle kunna höjas med 50 öre per kg.

En höjning av margarinpriset med 50 öre per kg i enlighet med jordbruksnämndens förslag skulle kombinerad med en samtidig sänkning av smörpriset med 1:50 kr. leda till att matfettskostnaderna sänktes för flertalet familjer. Margarinaccisens höjning kan väntas leda till en nettoökning av statsinkomsterna med 30—45 milj. kronor. Då man enligt vår mening bör undvika att öka skattetrycket synes dessa medel lämpligen böra användas för en sänkning av skatten på socker. Redan en prissänkning med 10 öre per kg för denna vara skulle ej oväsentligt sänka levnadskostnaderna, inte minst för barnfamiljerna. Den sammanlagda verkan på konsumentprisindex av ovannämnda prisändringar på matfett och socker kan beräknas komma

att sänka index med inte fullt $\frac{1}{4}$ enhet. Det är mycket möjligt att ökningen av statskassans inkomster från margarinaccisen kan möjliggöra en väsentligt större skattesänkning för socker än ovannämnda 10 öre.

Då frågan om sockerskatten förut varit föremål för riksdagens beslut under pågående session torde det av formella skäl inte vara möjligt att nu ånyo ompröva densamma. Den av oss här åsyftade åtgärden torde därför få genomföras genom en prisrabattering via Svenska sockerfabriksaktiebolaget. Ett särskilt anslag bör då anvisas därför. Prisrabatteringen föreslås träda i kraft samtidigt med prisförändringarna på matfettet. Vi föreslår, att Kungl. Maj:t bemyndigas träffa avtal med Svenska sockerfabriksaktiebolaget om prisrabatteringen. Vid nästkommande session bör frågan sedan regleras genom en sänkning av sockerskatten.

Prisrabatteringen avses endast gälla sådant socker som träffas av den nuvarande sockerskatten.

Det torde vara klart att sådana händelser efter riksdagens början inträffat — främst de nu stängda exportmöjligheterna av smör till Västtyskland och Italien — att motion må framställas enligt 55 § riksdagsordningen. Då det vidare inte synes säkert huruvida Kungl. Maj:t kommer att avgiva proposition till riksdagen i anledning av jordbruksnämndens skrivelse, vill vi genom denna motion — ävenledes åberopande de i 55 § riksdagsordningen angivna grunderna — resa frågan om priset på socker, vilket ingår som en del i det aktuella problemkomplexet.

Åberopande det anförda får vi således hemställa,

att riksdagen måtte i samband med behandlingen av motionerna I:416 och II:523 och i syfte att åstadkomma en sänkning av levnadskostnaderna

1. besluta bemyndiga Kungl. Maj:t att i syfte att åstadkomma en skatterestitution träffa avtal med Svenska sockerfabriksaktiebolaget om att genomföra en prisrabattering av socker med lägst 10 öre per kg samt
2. för detta ändamål under nionde huvudtiteln anvisa ett anslag med erforderligt belopp inom ramen för de genom ändring av fettvaruregleringen inflytande skatteinkomsterna.

Stockholm den 18 april 1958

Wald. Svensson

Bertil Ohlin

Per A. Johnsson

i Kastanjegården

Arthur Widén

Sven Wedén

O. Malmberg